

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Ervditione Religiosorum

Humbertus <de Romanis>

Ingolstadii, 1591

VD16 H 5888

3. Quot sint aduertenda circa impugnationem diaboli.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-50980](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-50980)

humanis laudibus. Si sic non proficit, dicit: Viribus deiicere nequeo: sed fortè deiicere poterò alicuius ingenio proditoris. Negotium perambulans in tenebris, est ambitio, subtile malum, secretum virus, pestis occulta, doli artifex, mater hypocrisis, liuoris parens, vitiorum origo, criminum fomes, virtutum arugo, tinea sanctitatis. Contempfit enim, ait, vanam gloriam, quoniam vana est: fortè aliquid solidius affectaret, fortè honores, fortè diuitias. Quid nì veritas, inuestigat hunc proditorem, & negotium arguit tenebrarum? Non restat callido inimico contra eos, quos videt omnimodis diligere inuitiam, & odisse iniquitatem, nisi vt iniquitatem palliet virtutis imagine. Quos enim nouit perfectos boni amatores, malum eis sub specie boni non mediocri, sed perfecti suadere conatur vt facile qui currit, incurrat. Ipse sathanas transfiguratur se in angelum lucis. Sola autem est veritas, quæ palliatam detegit falsitatem.

2. Cor. 11.

*Quòd quinq; aduertenda sunt & timenda circa
diaboli impugnationem.*

CAPVT III.

Circa diaboli impugnationem quinque nobis aduertenda sunt & timenda, scilicet, dolositas, crudelitas, continuitas, varietas, & vniuersitas. Dolosè impugnat, non solùm quia mendacis vitur, vt prius ostensum est, sed etiam quia tortuosè incedit: nec agnoscitur ab eo qui tentatur, quid intendit. Tria sunt mihi difficilia, &c. vnum illorum est, via colubri supra petram.

Pro. 30.

tram. *Glos.* Viam colubri vocat venenati hostis
 astutiam, quæ insidiari non desinit his, quos in
 petra fundatos esse conspicit. Item quod dele-
 ctabile est proponit: quod molestum est, subti-
 cet. Sicut pisces capiuntur hamo, & sicut aues
 capiuntur laqueo: sic homines capiuntur tem-
 pore malo, scilicet tempore tentationis. Pisces
 capiuntur esca hamo superposita. Secundò,
 crudeliter & immisericorditer impugnat: vt pa-
 tet in Iob, cui abstulit sua & suos, & afflixit in
 propria persona. Et si in aliquo videtur parce-
 re, etiam in hoc intendit impugnare: vt patet
 in vxore Iob, quam ei reliquit, per quam eum
 postea impugnavit: quæ dixit ei, cum amisisset
 sua & suos, & percussus esset vlcere pessimo;
 Adhuc tu permanes in simplicitate tua?
 Benedic Deo, & morere. Irrisio est, quasi dicat:
 Si perseveraueris in benedictione tua, morie-
 ris. Tertiò, continuè impugnat. Bernardus. Tot
 tentationibus plena est vita nostra, vt non im-
 merito tota ipsa debeat tentatio appellari. Gre-
 gorius. Diabolus assidua tentatione nos tentat,
 vt saltem tædio vincat. Quartò, variis impugna-
 tionibus impugnat: vt quem non vincit vna,
 vincat altera. Paulinus Episcopus Augustino
 ait: Hostis noster, cui mille sunt nocendi artes,
 tam variis repugnâdus est telis, quàm impugnat
 insidiis. Ipse tentat secundum complexionem,
 vel mores, vel statum hominis. Gregor. Intuetur
 inimicus humani generis vniuscuiusq; mores,
 cui vitio sunt propinqui: & illud ponit ante fa-
 ciè: ad quod cognoscit facilius inclinari mentè:
 vt blandis ac lætis mentibus sæpè luxuriâ, non-

Glossa ord.
ibid.

Eccl. 9.

Iob. 2.

Serm. 5. sibi
per Psalm.

Qui habi-
tat. ante
medium.

Li. 20. mori
cap. 14.

nunquam vanam gloriam: Asperis verò mentibus iram, superbiam, vel crudelitatem proponit. Eos qui sunt in paupertatis deserto, incitat ad iram vel impatientiam: vnde eius tentationibus est ventus vrens. Dicitur de solitudine in qua fuerunt filij Israël, quòd in ea erat fenspens flatu adurens. His qui sunt in prosperitate suadet pigritiam; & talibus est tentatio, vt ventus Aquilo. Eccles. 43. Ventus Aquilo flauit, & gelauit cristallus ab aqua. Illos quos videt feruentibus ad bonum, incitat ad hoc, vt ascendam vt de alto possit eos præcipitare: quod est multum periculosum. Bernardus super Cant. Non habet callidus hostis machinamentum efficacious ad tollendum de corde dilectionem, quam si efficere possit, quòd in ea incautè ambuletis & non cum ratione. Videte fratres quomodo cautè ambuletis. Nolite peregrinari in feruore qui ad tentationem vobis fit. Quintò, impugnatio eius vniuersalis est: vnde dicitur, fagena, quæ est rete totam aquam occupans. Expandit fagenam suam, & semper interficere gentes non cessat. Impugnatio eius vniuersalis est quantum ad tempus. Bernardus in sermonibus. Præmonitos vos esse volo, neminem super terram ab aliqua tentatione esse victurum: vt cui fortè tollitur aliqua, aliam securus expectet; aut fortè non securus, sed pavidus magis; & sic petat ab ea liberari, vt nunquam sibi in corpore mortis huius libertatem perfectam seu requiem audeat polliceri. Qua in re consideranda nobis est tam benigna erga nos diuinæ pietatis dispensatio, vt quibusdam tentationibus nos patiatur diutius occu-

Dent. 8.

*Serm. 19.
super Cant.
circa finē.*

*Ephes. 5.
1. Pet. 4.*

Abac. 1.

*Serm. 5. super
Psal.
qui habitabat
à med.*

occupari, ne fortè periculosiores occurrant: ab aliquibus verò citius liberet, vt possimus aliis, quas nobis vtiliores fore prouidet, exerceri. Impugnat diabolus non solum vigilantes, sed etiam dormientes. Gregorius: Sanctos quos minus valet vigilantes, grauius tentat diabolus dormientes; quod benignè permittit Dominus, ne saltem somnus à passionis præmio vacet. Sustinentia passionis, quæ est in dormiente, per se non habet meritum: sed repressio, quæ est in vigilante, eius ad quod incitatio facta est; vnde occasionaliter dictum est verbum Gregorij. In fine vitæ fortius impugnat, sciens quòd si tunc aliquam vicerit, post non vincetur ab eo. vnde dicitur calcaneo insidiari, quod est pars extrema corporis. Genes. 3. Gregorius. Sciendum quod plerumque eis quos cepit, tunc grauiores culpas ingerit, cum præsentis vitæ termino illos appropinquare cognoscit. Item vniuersalis est quantum ad loca; Circuiui terram, & perambulaui eam. Circuit quærens quem deuoret. Tentat in deserto, ciuitate, etiam in loco sacro: vt patet in tentationibus Christi. Item vniuersalis est quantum ad personas. Impugnat enim diuites & pauperes. Pauperes capit, eorum ditationem procurando: vt occasione diuitiarum fiant mali. Difficile enim est non corrumpi à contubernio earum. Ipse super omnem munitionem ridebit, comportabit aggerem, & capiet eam. Diuites & potentes superat, quia diuitiis & potentia faciens eos abuti, quasi proprio gladio eorum ipsos vulnerat. Ipse de regibus triumphabit: & tyranni erunt ridiculi

*Lib. 8. mor.
ca. 18. circa
medium.*

*Lib. 1. mor.
ca. 38. à me-
dio, id ha-
betur in
sententia.
Iob. 1.*

1. Pet. 5.

Matth. 4.

Abac. 1.

Abac. 1.

H 5

eius

- eius. Ipse illos potius nititur acquirere, per quos sperat se plures acquiraturum, scilicet illos qui præsumunt. Totum pondus belli versum est in
- 1. Reg. 31.* Saul. Non pugnabitis contra maiorem vel minorem quempiam, nisi contra regem Israël.
- 3. Reg. 22.* Item magis impugnat sanctiores. Gregorius
- Li. 26. mor. cap. 5.* Crescentibus virtutibus magis sæuit diabolus
- Job 40.* ad tentandum. Et super illud: Absorbebit fluvium, &c. Antiquus hostis pro magno non habet, cum sub iure suæ tyrannidis terrena querentes tenet, qui per ipsa vitæ suæ studia deorsum tendunt: sed illos magnopere rapere nititur, quos despectis terrenis studiis iam iungi celestibus contemplatur. Vniuersalis est etiam impugnatione, quantum ad ea quibus impugnat, utitur enim ad impugnandum & bonis & malis. Creaturæ Dei in odium factæ sunt, & in tentationem animæ hominum, & in musculam pedibus insipientium. Omnibus se iuvat diabolus contra homines, quibus homines contra ipsum se debuerant adiuuare. Etiam propinquissimi eorum diabolus iuuant. Ipse procurat, ut homines donis Dei contra Deum utantur: & bonis propriis in malum proprium abutantur. Maximè verò potest in amatoribus terrenorum. Vnde dictum est: Terram comedes.
- Gen. 3.* Abscondita est in terra pedica eius. Laqueus super te qui habitator es terræ. E contrario dicitur; Frustra iacitur rete ante oculos pennatorum.
- Job 18.*
- Isa. 24.*
- Pro. 1.*

SEQUI-